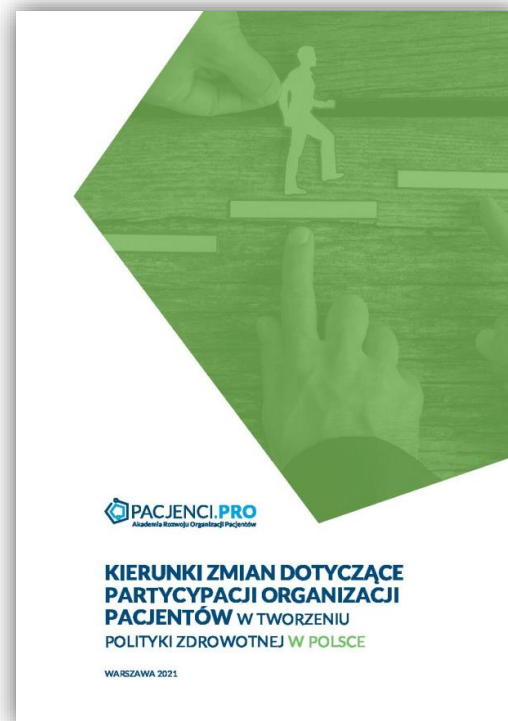

Warsztat dla organizacji pacjentów PRAKTYCZNY WYMIAR RAPORT.PRO

RAPORT I KIERUNKI ZMIAN

Drukowane egzemplarze: kontakt@pacjenci.pro
Wersje do pobrania: www.pacjenci.pro → Materiały do pobrania

PACJENCI.PRO

Akademia Rozwoju Organizacji Pacjentów

---

dr hab. Dominik Olejniczak, koordynator projektu PACJENCI.PRO
z ramienia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

RAPORT

- Raport „Rola organizacji pacjentów w systemach opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie” to **unikatowe opracowanie**, ukazujące w sposób kompleksowy uwarunkowania i modele zaangażowania pacjentów w kształtowanie systemu ochrony zdrowia na wszystkich jego poziomach.
- Ukazuje historyczne, kulturowe i legislacyjne zmiany prowadzące **od patient engagement do patient empowerment**, czyli od aktywizowania pacjentów i tworzenia praktycznych modeli współpracy po wzmocnienie ich pozycji i głosu w debacie publicznej oraz faktycznego wpływu na kształt systemu opieki zdrowotnej.
- Celem raportu jest analiza modeli zaangażowania organizacji pacjentów w Polsce oraz ich **porównanie z rozwiązaniami stosowanymi w innych krajach, takich jak Czechy, Wielka Brytania, Holandia czy Kanada.**

KIERUNKI ZMIAN

- Nieodłącznym elementem raportu jest dokument „Kierunki zmian dotyczące partycypacji organizacji pacjentów w tworzeniu polityki zdrowotnej w Polsce”.
- **Opracowanie to stanowi punkt wyjścia do dyskusji, w jakim zakresie organizacje pacjentów mogą zostać włączone w wybrane obszary polityki zdrowotnej.**
- Raport, jak również Kierunki **powstały we współpracy z organizacjami pacjentów** podczas spotkań warsztatowych oraz w ramach czterech badań ankietowych – ankiety diagnostycznej oraz trzech dedykowanych konkretnym procesom, tj.:
  - ankieta dotycząca procesu refundacyjno-cenowego,
  - ankieta dotycząca reform systemowych,
  - ankieta dotycząca procesu włączania świadczeń do koszyka świadczeń gwarantowanego.

RAPORT I KIERUNKI ZMIAN

Kluczowe wnioski

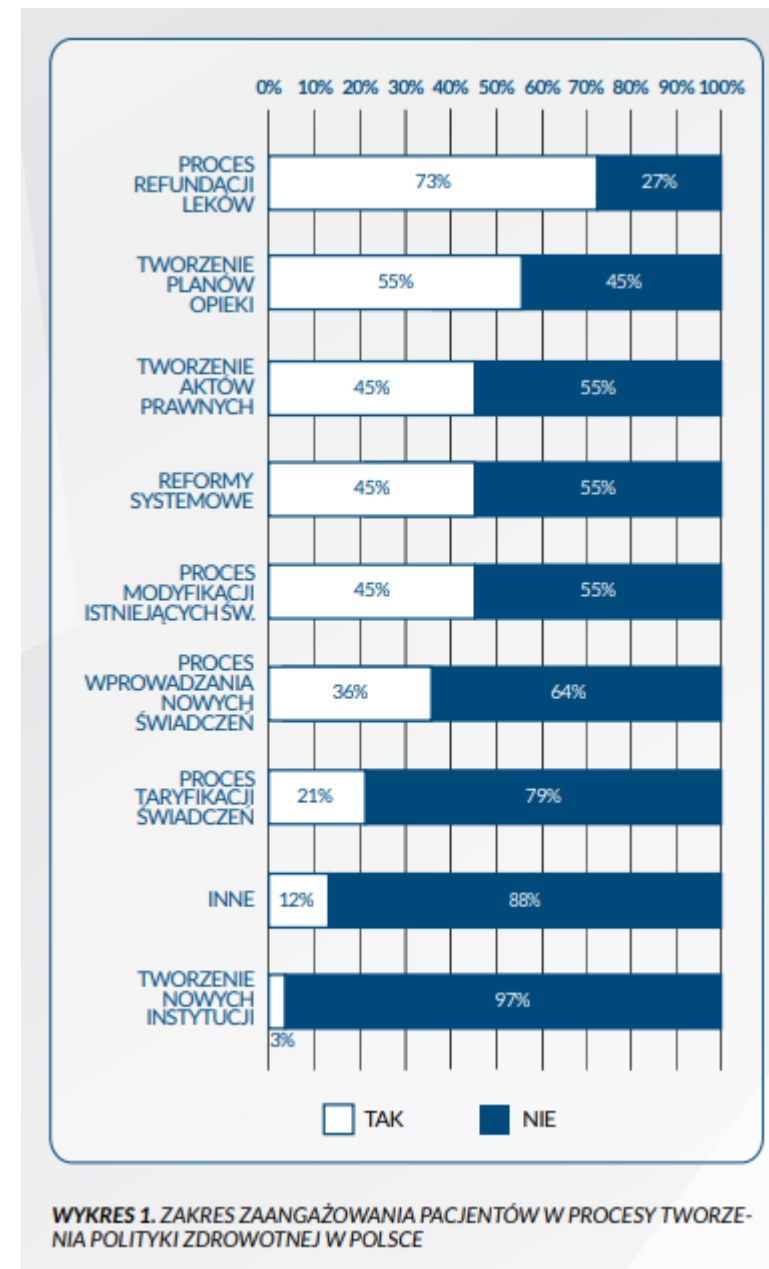
- Organizacje pacjentów od lat realizują wiele działań nie tylko na rzecz swoich podopiecznych, ale także zdrowia całego społeczeństwa.
- W Europie w obszarze ochrony zdrowia obecny jest dziś trend „*patient empowerment*”, który z jednej strony oznacza zaangażowanie chorych w proces terapeutyczny, podejmowanie decyzji i poszukiwanie informacji o zdrowiu, a z drugiej dotyczy właśnie samych organizacji zrzeszających pacjentów, które stają się partnerem decydentów w systemie ochrony zdrowia.
- **W opracowaniach wyraźnie widoczna jest otwartość organizacji pacjentów do dialogu z decydentami oraz oczekiwanie, że ich głos w dyskusji nt. ochrony zdrowia powinien być uwzględniony.**

RAPORT I KIERUNKI ZMIAN

Kultura zaangażowania pacjentów

- **Trendy międzynarodowe:** Coraz więcej państw buduje wzorce społeczne i tworzy sprzyjające uwarunkowania dla rozwoju kultury współpracy z pacjentami i rozwija możliwości zaangażowania pacjentów w kształtowanie rozwiązań zdrowotnych np. w proces tworzenia koszyka świadczeń gwarantowanych czy w procesy refundacyjno-cenowe. Takie kierunki obrały m.in. Wielka Brytania, Kanada, Szwajcaria, Australia czy Czechy
- **Jak jest w Polsce?** W ostatnich latach pacjenci w Polsce coraz częściej są włączani do udziału w tworzeniu centralnych rozwiązań systemowych – głównie przez Ministerstwo Zdrowia lub Narodowy Fundusz Zdrowia. Jednak proces ich angażowania nie został sprecyzowany w ramach oficjalnych dokumentów instytucji publicznych oraz stosownych regulacji (z wyjątkiem Rzecznika Praw Pacjenta).

RAPORT I KIERUNKI ZMIAN

Kluczowe kierunki zmian

1

Opracowanie spójnej strategii zaangażowania pacjentów w ramach systemu opieki zdrowotnej w Polsce i długofalowej platformy komunikacji pacjentów z instytucjami publicznymi (m.in. MZ, NFZ, AOTMiT).

2

Umocowanie w prawie i proceduralne poszerzenie zakresu zaangażowania pacjentów w centralne procesy dotyczące polityki zdrowotnej, takie jak refundacja leków, koszyk świadczeń gwarantowanych oraz reformy systemowe.

3

Podjęcie działań ukierunkowanych na edukację pacjentów, kadry medycznej i ekspertów włączonych do procesów centralnych, dotyczącą zasad współpracy z pacjentami na wszystkich poziomach zarządzania opieką zdrowotną.

4

Monitorowanie jakości opieki medycznej przez pacjentów. Wymaga to określenia zasad wzajemnej współpracy z pacjentami oraz organizacjami pacjentów na poziomie konkretnych instytucji czy świadczeniodawców

Marzanna Bieńkowska, Za-ca Dyrektora Departamentu Dialogu Społecznego i Komunikacji w biurze Rzecznika Praw Pacjenta

Rada Organizacji Pacjentów przy Rzeczniku Praw Pacjenta

Warszawa 21 kwietnia 2021 r.

IDEA POWSTANIA RADY

Organizacje pacjenckie podejmują wiele działań w obszarze ochrony zdrowia m.in. poprzez wsparcie pacjentów, popularyzację wiedzy, pomocy w różnych aspektach.

Organizacje poprzez te działania dostrzegają wiele problemów występujących w systemie ochrony zdrowia. Głos ich jest coraz lepiej słyszalny, co przekłada się na bezpośredni wpływ na wiele procesów.

Organizacje pacjenckie są włączane i angażują się w konsultacje organizowane na poziomie centralnym. Jest to dobry kierunek gdyż system ochrony zdrowia powinien być przyjazny dla pacjentów. Tworzenie właściwych rozwiązań systemowych to praca zarówno dla organizacji pacjenckich, jak i Rzecznika Praw Pacjenta.

Dlatego chciałbym jeszcze intensywniej wspierać organizacje pozarządowe, być dla nich partnerem oraz współpracować przy tworzeniu i nowelizacji przepisów prawa, by w ten sposób jeszcze skuteczniej służyć polskim pacjentom.

5 lutego 2020 r. –I spotkanie Rady. Rozmawialiśmy o powołaniu Rady, ramach i zasadach jej funkcjonowania.

Współpracę Rzecznika z organizacjami pacjenckimi reguluje Zarządzenie Nr 1 Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 5 lutego 2020 r. *w sprawie powołania i funkcjonowania Rady Organizacji Pacjentów przy Rzeczniku Praw Pacjenta.*

§ 2. Do zadań Rady należy:

- 1) określanie obszarów zagrożeń w funkcjonowaniu systemu ochrony zdrowia i przedstawianie ich Rzecznikowi;
- 2) wyrażanie stanowisk w sprawach przedstawionych przez Rzecznika Praw Pacjenta, w tym w zakresie projektów aktów prawnych;
- 3) wsparcie Rzecznika Praw Pacjenta w podejmowanych działaniach związanych z edukacją i promocją w zakresie praw pacjenta.

Wniosek o członkostwo w Radzie Organizacji Pacjentów przy
Rzeczniku Praw Pacjenta

DANE ORGANIZACJI	
Nazwa	
Adres, telefon	
Adres e-mail ¹	
Forma prawna działalności	
Numer właściwego rejestru	
DANE OSOBY REPREZENTUJĄCEJ ORGANIZACJĘ	
Imię i nazwisko	
stanowisko	
telefon	
Adres e-mail ²	
Jeżeli powyższa osoba nie jest osobą upoważnioną do reprezentacji podmiotu, prosimy o załączenie do wniosku skanu upoważnienia dla tej osoby, podpisanego zgodnie z zasadami reprezentacji.	
Opis działalności organizacji	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

¹ do prac Rady w trybie obiegowym

² do prac Rady w trybie obiegowym

Przynależność do Rady

- ❖ W skład Rady wchodzi organizacje pozarządowe, do których celów statutowych należy podejmowanie działań związanych z ochroną praw pacjenta lub edukacja w zakresie tych praw.
- ❖ Organizacja pozarządowa deleguje jednego przedstawiciela do udziału w pracach Rady.
- ❖ Członkostwo organizacji pozarządowej w Radzie wymaga złożenia wniosku i jego akceptacji przez Rzecznika Praw Pacjenta.
- ❖ Radę powołuje się na czas nieokreślony
- ❖ Powołanie i odwołanie członka Rady przez Rzecznika Praw Pacjenta może nastąpić w każdym czasie.

Zadania Rady realizowane jest w ramach Zespołów tematycznych

W ramach ROP pracuje 8 zespołów i są to:

1. Zespół ds. seniorów
2. Zespół ds. chorób cywilizacyjnych
3. Zespół ds. propozycji zmian systemowych w ochronie zdrowia
4. Zespół ds. chorób autoimmunologicznych
5. Zespół ds. psychiatrii i neurologii
6. Zespół ds. onkologii
7. Zespół ds. chorób rzadkich
8. Zespół ds. ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

W Radzie jest zrzeszonych 91 organizacji* działających na rzecz pacjentów.

*stan na dzień 21 kwietnia 2021 r.

Zespoły tematyczne

Liczbę i zakres merytoryczny Zespołów określa Rzecznik Praw Pacjenta, podając te informacje do wiadomości członków Rady. W każdym czasie Rzecznik Praw Pacjenta może znieść dany Zespół lub utworzyć nowy.

Dołączenie do Zespołu lub jego opuszczenie może nastąpić w każdym czasie.

Zespół z grona swoich członków może wyłonić przewodniczącego (zwykła większość głosów).

Liczba członków danego Zespołu nie jest ograniczona, z tym, że jedna organizacja pozarządowa może uczestniczyć w pracach nie więcej niż dwóch Zespołów

Zespół z własnej inicjatywy (na wniosek Rady lub Rzecznika Praw Pacjenta) podejmuje określone zagadnienia w ramach zakresu merytorycznego

Poszczególne Zespoły mają swobodę w kształtowaniu sposobu i trybu pracy

❖ *Udział w pracach Zespołu nie jest obowiązkowy;*

- ❖ Prace Rady odbywają się z poszanowaniem głosu i zdania każdego członka, w duchu dialogu.
- ❖ Sprawy Rady powinny podlegać dyskusji i wspólnym uzgodnieniom.
- ❖ Każdy członek ma prawo głosu i może wypowiadać się w zakresie prac Rady oraz składać wnioski i postulaty w tym zakresie.
- ❖ Do udziału w pracach Rady lub Zespołu może zostać zaproszona za pośrednictwem opiekuna Rady osoba spoza Rady, której doświadczenie lub wiedza mogą okazać się przydatne z perspektywy realizowanego zadania.
- ❖ Rada pracuje: na posiedzeniach organizowanych w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta. Posiedzenia odbywają się co najmniej 2 razy w roku i są zwoływane na wniosek Rzecznika Praw Pacjenta lub 1/5 członków Rady, w trybie obiegowym – w szczególności za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

Rzecznik Praw Pacjenta powołał opiekuna Rady, do zadań którego należy bieżąca koordynacja i organizacja prac Rady oraz Zespołów.

Organizacje pozarządowe działające na rzecz środowisk pacjenckich, które są zainteresowane dołączeniem do Rady Organizacji Pacjentów przy Rzeczniku Praw Pacjenta zapraszamy do kontaktu z opiekunem Rady: Panią Marzanną Bieńkowską, Zastępcą Dyrektora Departamentu Dialogu Społecznego i Komunikacji. Adres email: m.bienkowska@rpp.gov.pl lub rop@rpp.gov.pl

• Co wspólnie robimy

Organizacje wchodzące w skład Rady na bieżąco wspierają Rzecznika Praw Pacjenta w opracowywaniu stanowisk dotyczących aktualnych sytuacji związanych z funkcjonowaniem systemu opieki zdrowotnej w Polsce. Organizacje opiniują i przekazują informacje w sprawach ważnych dla pacjentów w tym opiniowały m in.

- Projekt ustawy o Funduszu Medycznym
- Strategie wieloletnia Rzecznika Praw Pacjenta na lata 2020-2023. Więcej: <https://www.gov.pl/web/rpp/nowa-strategia-rzecznika-praw-pacjenta-na-lata-2020-2023>
- Projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie standardu organizacyjnego teleporady w ramach podstawowej opieki zdrowotnej
- Narodowy Plan dla Chorób Rzadkich

- Ustawa o Funduszu Kompensacyjnym
- Dokument - Wytyczne w sprawie realizacji przez osoby uprawnione realizacji prawa do informacji o stanie zdrowia na odległość. Więcej:
<https://www.gov.pl/web/rpp/realizacja-prawa-pacjenta-do-informacji-na-odleglosc-przez-osoby-uprawnione---wytyczne-rzecznika-praw-pacjenta-oraz-prezesa-urzedu-ochrony-danych-osobowych>.
- Przedstawienie opinii w zakresie zasadności umieszczenia na opracowywanej przez Ministra Zdrowia liście technologii lekowych o wysokim poziomie innowacyjności leków ujętych w wykazie przygotowanym przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji
- Bieżąca współpraca, w tym wskazywanie na trudne tematy, potrzebę podjęcia działań systemowych

- Uruchomienie we współpracy z organizacjami pomocy pacjentom onkologicznym poprzez dedykowanie dla nich osoby na Telefonicznej Informacji Pacjentów. Nawiązano kontakt z dyrektorami szpitalami onkologicznymi oraz pełnomocnikami ds. praw pacjenta.
- W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w Radzie tworzymy również filmy edukacyjne, w których rozmawiamy na tematy dotyczące różnych zagadnień.
- Na prośbę Rzecznika organizacje przekazują sygnały, dotyczące problemów z jakimi spotykają się pacjenci w związku z udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej (w tym naruszanie praw pacjenta)
- Spotkania Rady.
- Wsparcie w czasie COVID-19

Łączy nas
PACJENT

The image features a teal background. On the left side, there is a white network pattern of interconnected lines and dots, with a darker teal silhouette of a person's head and shoulders overlaid on it. On the right side, the text "#środy z psychiatrią" is written in a white, sans-serif font.

#środy
z psychiatrią

Priorytety zdrowotne

RZECZNIK PRAW PACJENTA

Rzecznikiem Polskiej Psychiatrii
2019

RZECZNIK PRAW PACJENTA

Rzecznikiem Polskich Seniorów
2020

RZECZNIK PRAW PACJENTA

Rzecznikiem Bezpieczeństwa Pacjenta
2021

Download from
Dreamstime.com

This watermarked comp image is for previewing purposes only.

ID 91258656

© Norbert Buchholz | Dreamstime.com

Telefoniczna Informacja Pacjenta

800 190 590

linia Rzecznika Praw Pacjenta - prefiks nr 2

pn. - pt. w godzinach 8.00 – 18.00

soboty w godzinach 8:00 – 16:00

linia Narodowego Funduszu Zdrowia - prefiks nr 1

czynna całodobowo 7 dni w tygodniu

połączenia bezpłatne z tel. stacjonarnych i komórkowych

PACJENCI.PRO

Akademia Rozwoju Organizacji Pacjentów

Dorota Korycińska, Prezes Ogólnopolskiej Federacji Onkologicznej

Doświadczenia parasolowej organizacji pacjentów – Jak prowadzić partnerski dialog i wspierać zmiany w opiece zdrowotnej na przykładzie onkologii?

PACJENCI.PRO

Akademia Rozwoju Organizacji Pacjentów

Kacper Ruciński,

współzałożyciel i członek Rady Strategicznej Fundacji SMA i członek zarządu SMA Europe

Pacjent, jako ekspert w opiece zdrowotnej w Wielkiej Brytanii

PACJENCI.PRO

Akademia Rozwoju Organizacji Pacjentów

Zuzanna Chromiec,

kancelaria Kieszowska Rutkowska Kolasiński

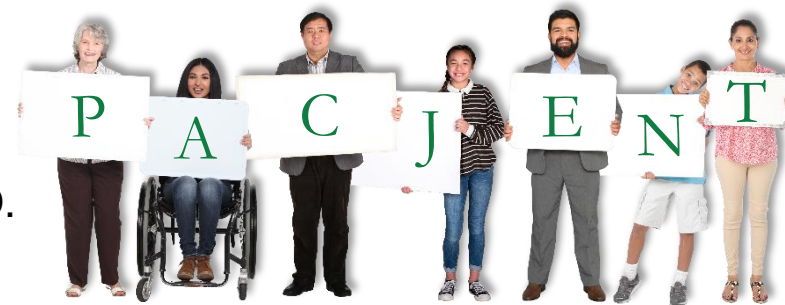
Czy gotowość organizacji pacjentów do budowania przyjaznego obywatelom państwa idzie w parze z umocowaniem ich roli na gruncie polskiej i europejskiej legislacji?

Podstawy prawne udziału obywateli w konsultacjach społecznych

Czy organizacja pacjentów może wpływać na pozycję pacjenta w systemie ochrony zdrowia?

Paulina Kieszowska-Knapik, adwokat
Zuzanna Chromiec, aplikant adwokacki

Warsztat w ramach inicjatywy PACJENCI.PRO.
- 21 kwietnia 2021 r.

Agenda

- 1) Kim jest pacjent i ustawowy katalog praw pacjenta;
- 2) Czy gotowość organizacji pacjentów do budowania przyjaznego obywatelom państwa idzie w parze z umocowaniem ich roli na gruncie polskiej i europejskiej legislacji?
  - Organizacja pacjentów a Rzecznik Praw Pacjenta;
  - Organizacja pacjentów a Rzecznik Praw Obywatelskich;
  - Organizacja pacjentów a proces legislacyjny;
  - Organizacja pacjentów a pozostałe narzędzia prawne;
  - Organizacja pacjentów a refundacja i koszyk świadczeń.

Kim jest pacjent i ustawowy katalog praw pacjenta

Konstytucyjne prawo do ochrony zdrowia

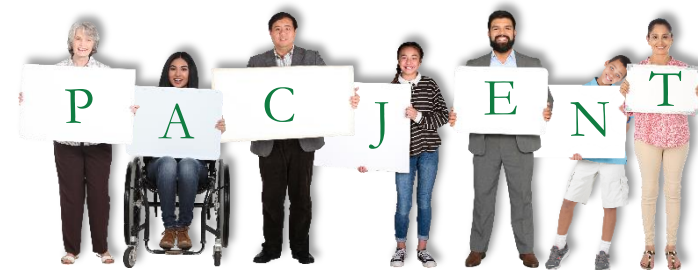
Art. 68 Konstytucji RP:

- „1. Każdy ma prawo do ochrony zdrowia.*
- 2. Obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, władze publiczne zapewniają równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Warunki i zakres udzielania świadczeń określa ustawa.*
- 3. Władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku.*
- 4. Władze publiczne są obowiązane do zwalczania chorób epidemicznych i zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska.*
- 5. Władze publiczne popierają rozwój kultury fizycznej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.”*

Kim jest pacjent?

*„**Pacjent** - osoba zwracającą się o udzielenie świadczeń zdrowotnych lub korzystającą ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych lub osobę wykonującą zawód medyczny”*

- artykuł 3 ust. 1 pkt 1 Ustawy o prawach pacjenta

Ustawowy katalog praw pacjenta

- Prawo do świadczeń zdrowotnych
- Prawo do informacji
- Prawo do zgłaszania działań niepożądanych produktów leczniczych
- Prawo do tajemnicy informacji z nim związanych
- Prawo do wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych
- Prawo do poszanowania intymności i godności pacjenta
- Prawo do dokumentacji medycznej
- Prawo do zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza
- Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego
- Prawo do opieki duszpasterskiej
- Prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie

Prawa pacjenta na poziomie międzynarodowym?

- Karta Praw Pacjenta z 1984 r., wydana z inicjatywy Parlamentu Europejskiego Wspólnoty Europejskiej;
- Deklaracja Promocji Praw Pacjenta w Europie z 1994 r.;
- Europejska Karta Praw Pacjenta z 2002 r.,

***Czy gotowość organizacji pacjentów
do budowania przyjaznego
obywatelom państwa idzie w parze z
umocowaniem ich roli na gruncie
polskiej i europejskiej legislacji?***

Organizacja pacjentów a...

Rzecznik Praw Pacjenta

Rzecznik Praw Pacjenta a organizacja pacjentów

Art. 47. ust. 1 pkt 9 Ustawy o prawach pacjenta: *Do zakresu działania Rzecznika należy współpraca z organizacjami pozarządowymi, społecznymi i zawodowymi, do których celów statutowych należy ochrona praw pacjenta.*

- **Rada Organizacji Pacjentów działająca przy Rzeczniku Praw Pacjenta** - Organizacje zainteresowane dołączeniem do Rady mogą kontaktować się z opiekunem Rady pod adresem:

m.bienkowska@rpp.gov.pl

lub

rop@rpp.gov.pl.

Rzecznik Praw Pacjenta

Zob.: <https://www.gov.pl/web/rpp/pierwsze-posiedzenie-rady-organizacji-pacjentow-przy-rzeczniku-praw-pacjenta>

Wybrane kompetencje RPP

- **Wszczęcie postępowania wyjaśniającego lub zwrócenie się o zbadanie sprawy lub jej części do właściwych organów** (także na wniosek uprawdopodobniający naruszenie praw pacjenta) – art. 50 i nast. Ustawy o prawach pacjenta;
- **Możliwość żądania wszczęcia / uczestniczenia w sprawach cywilnych na prawach przysługujących prokuratorowi** – art. 55 Ustawy o prawach pacjenta;
- **Udział w tworzeniu / nowelizacji aktów prawnych dot. ochrony praw pacjenta (w tym wnioskowanie o podjęcie inicjatywy ustawodawczej)** – art. 47 ust. 1 pkt 4 i 5 Ustawy o prawach pacjenta;
- **Edukacja i realizacja wystąpień w sprawach systemowych** – art. 47 ust. 1 pkt 6 i 8 Ustawy o prawach pacjenta;

Zob.: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20090520417>

Praktyka naruszająca zbiorowe prawa pacjentów

Art. 57. Ustawy o prawach pacjenta:

1. *Przez praktykę naruszającą zbiorowe prawa pacjentów rozumie się:*

- 1) *bezprawne zorganizowane działania lub zaniechania podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych,*
- 2) *stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu zorganizowanie wbrew przepisom o rozwiązywaniu sporów zbiorowych akcji protestacyjnej lub strajku przez organizatora strajku - mające na celu pozbawienie pacjentów praw lub ograniczenie tych praw, w szczególności podejmowane celem osiągnięcia korzyści majątkowej. Nie jest zbiorowym prawem pacjentów suma praw indywidualnych.*

2. ***Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów.***

Zob.: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20090520417>

Zamiennictwo leków biologicznych, jako przykład współpracy RPP z organizacją pacjencką (1/2)

- Sprawa dotyczyła gospodarki lekowej szpitali;
- RPP stwierdził praktykę naruszającą zbiorowe interesy pacjentów i wydał decyzję przeciwko szpitalowi;
- Decyzję szpital zaskarżył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego WSA
- Sprawa została wygrana zarówno w I, jak i w II instancji

Zamiennictwo leków biologicznych, jako przykład współpracy RPP z organizacją pacjenczką (2/2)

- priorytetem szpitala było zmniejszenie wydatków na zakup leków, a nie interes pacjentów
- szpital **pozbawił lekarza prawa do podjęcia decyzji o wyborze leków** najodpowiedniejszych dla jego pacjentów, ponieważ lekarz po prostu musiał stosować leki kupione w przetargu; nie korzystano z możliwości indywidualizacji zakupu leków w zgodzie z PZP
- tym samym **nie zapewniono realizacji wymogu zachowania wymagań aktualnej wiedzy medycznej** przy zmianie u pacjentów leku biologicznego na biopodobny lub odwrotnie – stosowano „automatyczne zamiennictwo”

Wyrok WSA z 27 listopada 2018 r. (sygn. akt: VII SA/Wa 1940/18):
<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/08CE2A6DAB>

Wyrok NSA z 28 maja 2019 r. (sygn. akt: II OSK 1114/19):
<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/C72D200F82>

Organizacja pacjentów a...

Rzecznik Praw Obywatelskich

Rzecznik Praw Obywatelskich

Artykuł 14 Ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich:

Po zbadaniu sprawy Rzecznik może:(...)

2) skierować wystąpienie do organu, organizacji lub instytucji, w których działalności stwierdził naruszenie wolności i praw człowieka i obywatela; (...)

3) zwrócić się do organu nadrzędnego nad jednostką, o której mowa w pkt 2, z wnioskiem o zastosowanie środków przewidzianych w przepisach prawa;

4) żądać wszczęcia postępowania w sprawach cywilnych, jak również wziąć udział w każdym toczącym się już postępowaniu - na prawach przysługujących prokuratorowi;

5) żądać wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu;

6) zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach - na prawach przysługujących prokuratorowi;

7) wystąpić z wnioskiem o ukaranie, a także o uchylenie prawomocnego rozstrzygnięcia w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach;

8) wnieść kasację lub rewizję nadzwyczajną od prawomocnego orzeczenia, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

Walka o medyczną marihuanę, jako przykład interwencji RPO w sprawie pacjenckiej

- Kilka "rund" postępowań przed WSA i NSA;
- Wygrane w sądach sprawy ponownie wracają do MZ;
- Interwencja RPO i pierwsza zgoda na indywidualną refundację medycznej marihuany.

Wyrok NSA z 17 lipca 2018 r. (sygn. akt: II GSK 844/18):
<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/9DE09A99C9>

Organizacja pacjentów a...

proces legislacyjny

Inicjatywa ustawodawcza

- Konstytucja przewiduje możliwość złożenia projektu przez obywateli w ramach tzw. inicjatywy obywatelskiej, ale konieczne jest podpisanie się pod takim projektem **100 000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu** (art. 118 ust. 2 Konstytucji).
- Projekt ustawy nie może dotyczyć spraw, dla których Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zastrzega wyłączną właściwość innym podmiotów, którym przysługuje inicjatywa ustawodawcza.
- Projekty ustaw wraz z uzasadnieniem składa się w formie pisemnej do Marszałka Sejmu.
- [Ustawa z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli](#) (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2120).

A konsultacje społeczne?

- Po co są i czy mam prawo wziąć w nich udział?

Po co nam konsultacje społeczne?

Konsultacje społeczne to proces, w którym My - Pacjenci mamy możliwość zabierania głosu w sprawach, które nas dotyczą i interesują.

Konsultacje społeczne to forma **dialogu**, którego celem jest konstruktywna wymiana opinii, stanowisk i propozycji pochodzących od osób i instytucji.

Konsultacje społeczne to przejaw **demokracji bezpośredniej** w ramach której możemy wypowiedzieć się na temat **zamierzeń** władzy. Udział w konsultacjach społecznych to nasze **prawo**.

Konsultacje społeczne to możliwość dostosowania przepisów do realnych problemów. Poprzez udział w konsultacjach społecznych możesz mieć wpływ na decyzje podejmowane w parlamencie częściej niż raz na 4 lata przy wyborczej urnie.

Źródło.: <https://razemdlazdrowia.pl/>

Czy, jako obywatel mam prawo uczestniczyć w konsultacjach? (1/3)

Art. 4 Konstytucji RP:

- 1. Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu.*
- 2. Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub bezpośrednio.*

Czy, jako obywatel mam prawo uczestniczyć w konsultacjach? (2/3)

Art. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

„1. *Organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych (...) we współpracy z organizacjami pozarządowymi (...) prowadzącymi, odpowiednio do terytorialnego zakresu działania organów administracji publicznej, działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom tych organów.*

2. *Współpraca, o której mowa w ust. 1, odbywa się w szczególności w formach: (...)*

3) *konsultowania z organizacjami pozarządowymi (...) projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji; (...)*

5) *tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, (...) oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;*”

Czy, jako obywatel mam prawo uczestniczyć w konsultacjach? (3/3)

§ 21. Regulamin pracy Rady Ministrów:

Postępowanie z projektami dokumentów rządowych obejmuje: (...) uzgodnienia, konsultacje publiczne lub opiniowanie projektu;

- Podmiotem odpowiedzialnym za przeprowadzenia konsultacji publicznych jest organ wnioskujący (najczęściej właściwy minister),
- Wyznaczany termin do zajęcia stanowiska.

Przydatne linki:

Projekty ustaw: <https://legislacja.rcl.gov.pl/lista?typelid=2>

Projekty rozporządzeń: <https://legislacja.rcl.gov.pl/lista?typelid=10>

Projekty Zarządzeń NFZ: <http://www.nfz.gov.pl/zarzadzenia-prezesa/projekty-zarzadzen/>

Projekty założeń projektów ustaw: <https://legislacja.rcl.gov.pl/lista?typelid=1>

Projekt dialogu społecznego „Razem dla Zdrowia”

- Projekt realizowany przez Fundację „My Pacjenci” w partnerstwie z Naczelną Izbą Lekarską, Naczelną Izbą Aptekarską oraz Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych;
- Projekt realizowany był od 1 października 2016 r. do 31 grudnia 2018 r.;
- *„Głównym celem projektu jest rozwijanie dialogu społecznego oraz społecznej idei odpowiedzialności instytucji systemu ochrony zdrowia, poprzez wypracowanie w ramach powołanego partnerstwa trwałych i transparentnych mechanizmów konsultacji społecznych. Realizacja celu pozwoli na wzmocnienie dialogu i współpracy pomiędzy administracją publiczną a partnerami społecznymi (organizacjami pacjenckimi oraz zawodami medycznymi)”*.

Zob.: <https://razemdlazdrowia.pl/>

Schemat dialogu społecznego

ETAP I

Przekazanie aktów prawnych do konsultacji społecznych

ETAP II

Spotkanie z pacjentami i partnerami – omówienie wybranego tematu

ETAP III

Stworzenie kwestionariusza konsultacji online

ETAP IV

Zbieranie opinii pacjentów i partnerów

ETAP V

Raport podsumowujący stanowisko

ETAP VI

Przekazanie wyników do MZ

Źródło: <https://razemdlazdrowia.pl/>

Przykład dialogu społecznego (1/2)

- W ramach „Razem dla Zdrowia”, Fundacja MY Pacjenci przeprowadziła wśród pacjentów i obywateli sondaż on-line.
- Dotyczył on opinii i oczekiwań obywateli dotyczących praw pacjenta (11 pytań).
- Ankietę opublikowano na stronach internetowych, portalach w mediach społecznościowych współpracujących z Fundacją organizacji pacjenckich.
- W badaniu wzięło udział **455 osób**, które dobrowolnie wyraziły chęć wypełnienia ankiety on-line.
- Wyniki sondażu dostępne tutaj: [link](#).

Przykład dialogu społecznego (2/2)

Wnioski i rekomendacje

Po 10ciu latach obowiązywania obecnej ustawy o prawach pacjenta nadszedł czas na zaktualizowanie i uzupełnienie katalogu praw dostępnych pacjentom w Polsce. Wyniki przeprowadzonych badań opinii pacjentów wskazują, że katalog ten należy uzupełnić o następujące elementy:

prawo do **określenia maksymalnego czasu oczekiwania** na świadczenia zdrowotne

prawo do **naprawy szkód i odszkodowania** z tytułu zdarzeń medycznych

prawo do **wyboru metody leczenia** spośród przedstawionych przez personel medyczny możliwości

prawo do **zgłaszania informacji** o zdarzeniach medycznych

prawo do **informacji o skuteczności, bezpieczeństwie i jakości leczenia** dla poszczególnych świadczeniodawców

Należy dążyć do **zwiększenia uczestnictwa pacjentów w ciałach decyzyjnych w ochronie zdrowia**. Z perspektywy administracji publicznej najbardziej wartościowa jest obecność w nich przedstawicieli organizacji pacjentów i pacjentów niezrzeszonych, którzy mają **własne doświadczenie choroby** i poruszania się w systemie opieki zdrowotnej. Dokonując wyboru przedstawicieli pacjentów do tych ciał należy dokonać **oceny źródeł finansowania organizacji**, które pacjentów do ciał decyzyjnych delegują, w celu eliminowania ryzyka konfliktu interesów.

Zob.:

<https://razemdlazdrowia.pl/media/W1siZiIsIjIwMTkvMDcvMDGvM2IsaGZmb3QyeF9wcmF3YV9wYWNqZW50YV9jb3B5LnBkZiJdXQ/pawa%20pacjenta%20copy.pdf?sha=0e79c29c29c25fa>

Organizacja pacjentów a...

pozostałe narzędzia prawne

Akty niezaskarżalne

- Zarządzenia Prezesa NFZ;
- Komunikaty oraz wytyczne NFZ;
- Schematy terapeutyczne;
- Włączenie / wyłączenie pacjenta z programu lekowego.

Odpowiedzialność odszkodowawcza władzy publicznej na zasadzie słuszności?

Artykuł 417² Kodeksu Cywilnego:

„Jeżeli przez zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej została wyrządzona szkoda na osobie, poszkodowany może żądać całkowitego lub częściowego jej naprawienia oraz zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, gdy okoliczności, a zwłaszcza niezdolność poszkodowanego do pracy lub jego ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słuszności.”

Prawo petycji (1/3)

Artykuł 63 Konstytucji:

"Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa"
(KPA oraz Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach)

Prawo petycji (2/3)

- **Skarga** - zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.
- **Wniosek** - sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności.
- **Petycja** - żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Prawo petycji (3/3)

Prawo petycji - co dalej?

„Działania podejmowane przez organ w trybie postępowania w sprawie skarg i wniosków, (...) nie mają formy aktu lub czynności, o jakich mowa w art. 3 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (...). W postępowaniu skargowym uregulowanym w dziale VIII Kodeksu postępowania administracyjnego, które jest jednoinstancyjnym postępowaniem uproszczonym, nie rozstrzyga się konkretnej sprawy administracyjnej, a w konsekwencji nie kończy się ono wydaniem decyzji administracyjnej, ale czynnością materialno-techniczną. Skarga z art. 227 KPA jest odformalizowanym środkiem ochrony różnych interesów jednostki, niedającym podstaw do uruchomienia dalszego trybu instancyjnego. Tym samym ocena prawidłowości prowadzenia postępowania skargowego w trybie przepisów działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego nie podlega kognicji sądów administracyjnych”

Źródło: postanowienie NSA z 20 listopada 2013 r. (sygn. akt: II OSK 2783/13)

Szpital jako przedsiębiorca?

- *Szerokie pojęcie przedsiębiorcy w Ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów*
- **Przedsiębiorca** - rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców, a także osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, **organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą** w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców

Źródło: Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów

Pacjent jako konsument?

*Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. **UOKiK za konsumentów uznał m.in.:***

- *kobiety rodzące lub zamierzające rodzić w publicznym szpitalu (Decyzja nr RBG-10/2003);*
- *rodziców oraz dzieci korzystających lub zamierzających korzystać ze świadczeń publicznej kliniki pediatrycznej (Decyzja nr RBG-24/2004);*
- *pacjentów publicznego szpitala domagających się wydania odpisów dokumentacji medycznej od placówki, w której podjęli leczenie (np. Decyzja nr RŁO-13/2007).*

Źródło: Kodeks Cywilny oraz Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów
Decyzje dostępne pod adresem: https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf

Ochrona konsumenta

Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności:

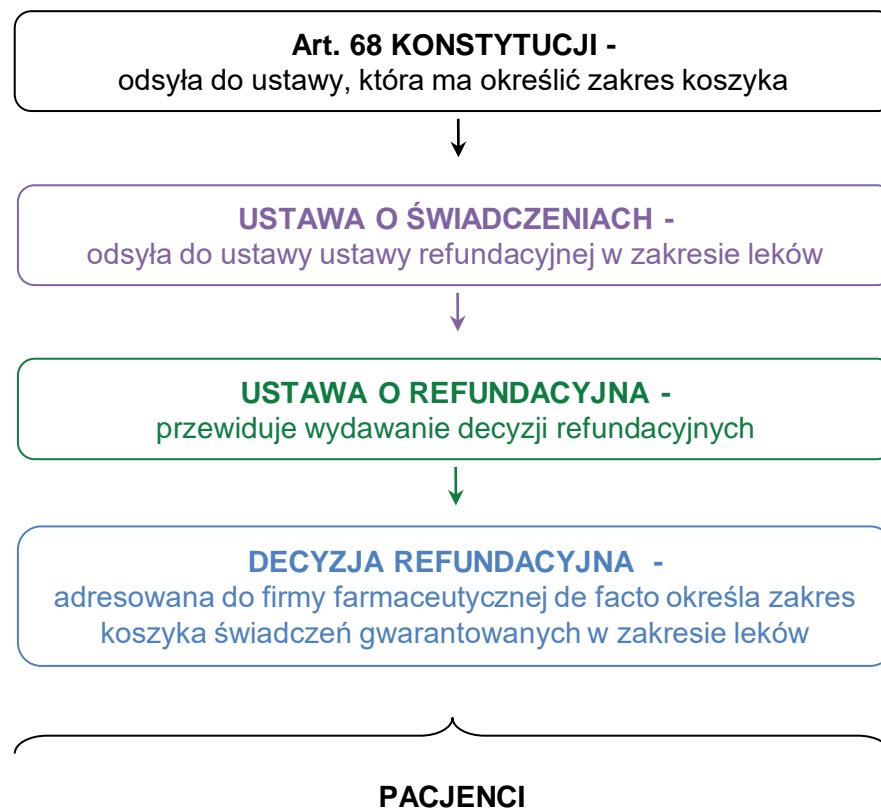
- *naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;*
- *nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji;*
- *proponowanie konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów ustalonym z uwzględnieniem dostępnych przedsiębiorcy informacji w zakresie cech tych konsumentów lub proponowanie nabycia tych usług w sposób nieadekwatny do ich charakteru.*

Źródło: Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów

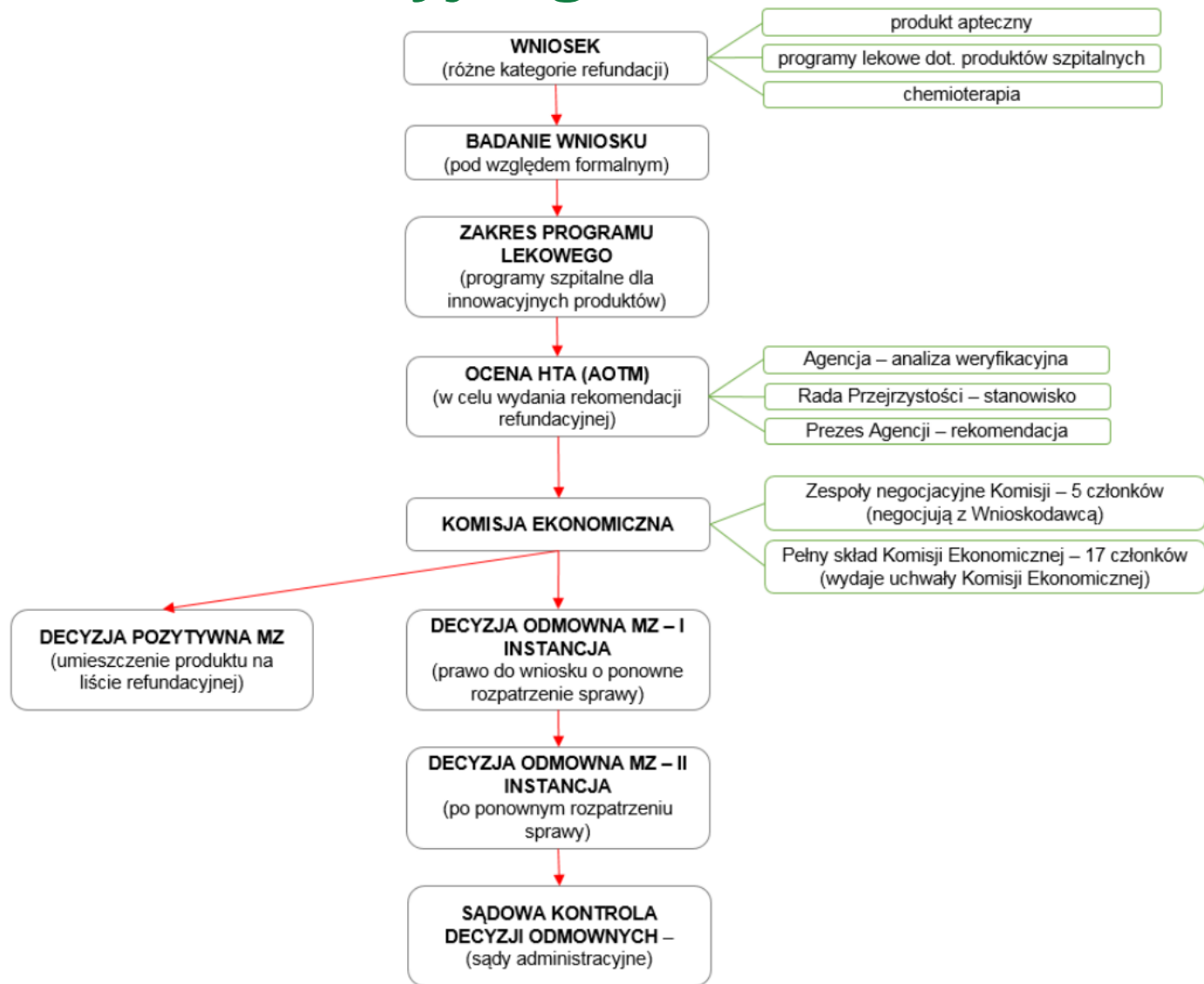
Organizacja pacjentów a...refundacja

Refundacyjne ramy prawne

Dostęp pacjentów do farmakoterapii zależy od decyzji refundacyjnej wydanej przez Ministra Zdrowia na rzecz firmy farmaceutycznej.

Etapy procesu refundacyjnego

Rola AOTMiT w procesie refundacyjnym

- Organ opiniodawczo-doradczy wobec MZ;
- Szczegółowe zadania określone w art. 31n. Ustawy o świadczeniach;
- Ostateczna decyzja o refundacji należy do MZ, Decyzja MZ **nie** musi być zgodna z rekomendacją AOTMiT (pozytywna rekomendacja nie oznacza, że świadczenie będzie refundowane).

Udział organizacji pacjenckiej w pracach AOTMiT (1/4)

ETAP I: Przygotowanie AWA

Pisemna opinia organizacji pacjenckiej w odpowiedzi na zapytanie Agencji

ETAP II: Konsultacje społeczne

Pisemne zgłoszenie uwag do opublikowanej AWA

ETAP III: Posiedzenie Rady Przejrzystości

Udział organizacji pacjenckiej w posiedzeniu (osobiście lub telekonferencja)
+ Udział w posiedzeniu dwóch przedstawicieli Rzecznika Praw Pacjenta

Udział organizacji pacjenckiej w pracach AOTMiT (2/4)

ETAP I: Przygotowanie AWA

Pisemna opinia organizacji pacjenckiej w odpowiedzi na zapytanie Agencji

ETAP II: Konsultacje społeczne

Pisemne zgłoszenie uwag do opublikowanej AWA

ETAP III: Posiedzenie Rady Przejrzystości

Udział organizacji pacjenckiej w posiedzeniu (osobiście lub telekonferencja)

*„Prezes Agencji niezwłocznie przekazuje analizę weryfikacyjną Agencji w sprawie oceny leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobu medycznego Radzie Przejrzystości oraz wnioskodawcy, a następnie publikuje ją w BIP Agencji wraz z analizami wnioskodawcy, o których mowa w art. 25 pkt 14 lit. c, art. 25a pkt 14 oraz art. 26 pkt 2 lit. h oraz i. **Do tych analiz można zgłaszać uwagi w terminie 7 dni od dnia opublikowania**”*

- Art. 35 ust. 4 Ustawy o refundacji

Zob.: <http://bipold.aotm.gov.pl/index.php/uwagi-do-analiz>

Udział organizacji pacjenckiej w pracach AOTMiT (3/4)

ETAP I: Przygotowanie AWA

Pisemna opinia organizacji pacjenckiej w odpowiedzi na zapytanie Agencji

ETAP II: Konsultacje społeczne

Pisemne zgłoszenie uwag do opublikowanej AWA

ETAP III: Posiedzenie Rady Przejrzystości

Udział organizacji pacjenckiej w posiedzeniu (osobiście lub telekonferencja)
+ Udział w posiedzeniu dwóch przedstawicieli Rzecznika Praw Pacjenta

„2. Osoby inne niż wymienione w ust. 1 mogą uczestniczyć w posiedzeniu na zaproszenie, albo za zgodą prowadzącego posiedzenie, który określa sposób i czas ich uczestnictwa.

3. Osobami, o których mowa w ust. 2 mogą być w szczególności:

1) osoby niebędące członkami Rady Przejrzystości, którym zlecono przygotowanie ekspertyzy lub innego opracowania w formie pisemnej lub ustnej dla Rady;

2) eksperci z dziedziny medycyny, której dotyczą omawiane na danym posiedzeniu tematy lub informacje;

3) inne osoby zaproszone przez przewodniczącego, z wyłączeniem przedstawicieli podmiotów odpowiedzialnych i podmiotów finansowo zainteresowanych stanowiskami lub opiniami Rady.”

- § 15 Regulaminu pracy Rady Przejrzystości

Zob.: http://www.aotm.gov.pl/www/wp-content/uploads/rada_przejrzystosci/regulamin/Regulamin_pracy_RP_170529.pdf

Udział organizacji pacjenckiej w pracach AOTMiT (4/4)

Obowiązek złożenia deklaracji o braku konfliktu interesów oraz oświadczenia o zachowaniu poufności!

„Deklarację konfliktu interesów składają także osoby, które zgłaszają uwagi do upublicznionej analizy weryfikacyjnej Agencji lub w związku z upublicznionym porządkiem obrad Rady Przejrzystości. Zgłoszone uwagi są rozpatrywane przez Agencję i zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji włącznie z wypełnioną deklaracją konfliktu interesów”

- Art. 31 s. ust. 23 Ustawy o świadczeniach

„Deklaracje o braku konfliktu interesów weryfikuje Centralne Biuro Antykorupcyjne”

- Art. 31 s. ust. 24 Ustawy o świadczeniach

„Wszystkie osoby niebędące pracownikami Agencji, uczestniczące po raz pierwszy w posiedzeniu Rady, są obowiązane wypełnić oświadczenie dotyczące poufności (...)”

- § 17 ust. 1 Regulaminu pracy Rady Przejrzystości:

Rola Komisji Ekonomicznej w procesie refundacyjnym

- Komisja Ekonomiczna to zespół, który prowadzi negocjacje cenowe z firmami farmaceutycznymi w sprawie refundacji leków;
- W skład Komisji wchodzi 14 przedstawicieli Ministra Zdrowia oraz 6 przedstawicieli NFZ;
- Szczegółowe zadania określono w rozdziale 4 Ustawy o refundacji;
- Zasadniczo organizacje pacjentów **nie** biorą udziału w negocjacjach refundacyjnych. Znane nam są wyjątkowe sytuacje, w których przedstawiciel pacjentów był zapraszany na negocjacje przez firmę lub MZ. **Jest to jednak wyjątek od reguły i wiąże się to zazwyczaj z obowiązkiem podpisania przez niego NDA.**

Organizacja pacjentów, jako strona postępowania refundacyjnego

Art. 31. §1 Kodeksu Postępowania Administracyjnego: *Organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem: (1) wszczęcia postępowania, (2) dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu, jeżeli: jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.*

Zarówno WSA, jak i NSA dopuszczały organizacje pacjentów do udziału w postępowaniach refundacyjnych w opisanym powyżej trybie.

Np.:

<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/4474470640>,

<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/CED8EB243B>

Organizacja pacjentów, jako strona postępowania refundacyjnego - procedura

- 1) Organizacja składa do MZ wnioski. W nim wykazuje, że za dopuszczeniem jej do udziału w postępowaniu przemawiają (1) jej cele statutowe i (2) interes społeczny.
- 2) MZ bada powyższe okoliczności i wydaje **postanowienie**, w którym dopuszcza lub odmawia dopuszczenia danej organizacji do postępowania. W przypadku:
  - **zgody MZ** – organizacja jest w postępowaniu refundacyjnym i uczestniczy w nim na prawach strony,
  - **odmowy MZ** - organizacja ma możliwość złożenia zażalenia, a jeśli MZ ponownie odmówi organizacja ma możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Przedstawienie przez organizację pacjentów poglądu w sprawie

Art. 31. §5 Kodeksu Postępowania Administracyjnego: *Organizacja społeczna, która nie uczestniczy w postępowaniu na prawach strony, może za zgodą organu administracji publicznej przedstawić temu organowi swój pogląd w sprawie, wyrażony w uchwale lub oświadczeniu jej organu statutowego.*

- Konieczność uzyskania zgody MZ;
- MZ **nie jest związany poglądem przedstawionym przez organizację;**
- Złożony do akt sprawy pogląd organizacji staje się częścią materiału dowodowego, który organ administracji publicznej jedynie bierze pod uwagę w procesie decyzyjnym.

Przedstawienie przez organizację pacjentów poglądu w sprawie - procedura

- 1) Organizacja składa do MZ wnioszek o wyrażenie zgody na przedstawienie poglądu w sprawie.
- 2) MZ wydaje **postanowienie**, w którym wydaje zgodę na przedstawienie poglądu w sprawie przez organizację lub odmawia przyjęcia jej poglądu.
- 3) W przypadku:
  - **zgody MZ** - organizacja ma prawo przedstawić swój pogląd, trafia on do akt sprawy,
  - **odmowy MZ** - organizacja nie ma możliwości wniesienia skargi. Postanowienie MZ w tej sprawie jest bowiem niezaskarżalne.

Organizacja pacjentów a...

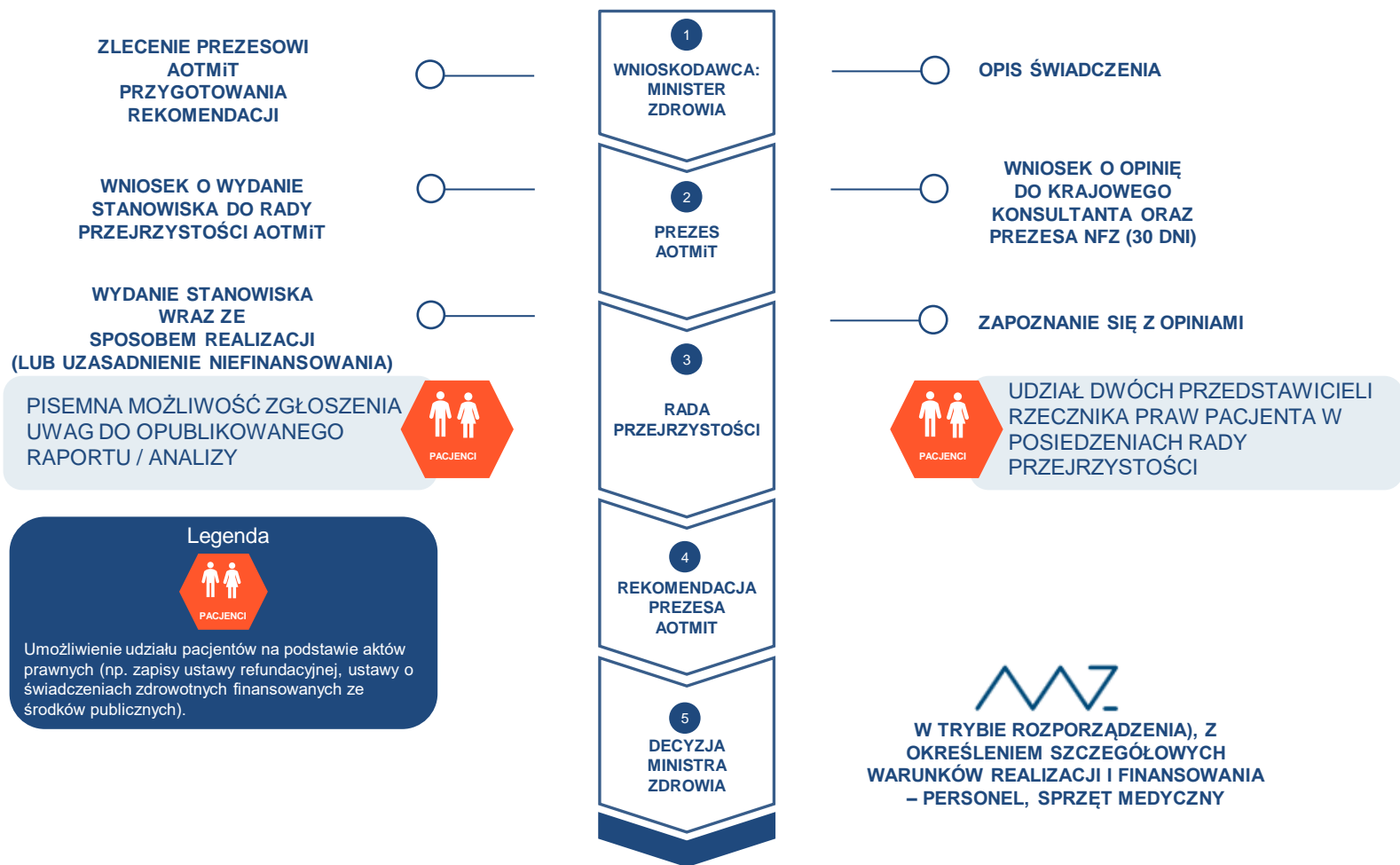
koszyk świadczeń gwarantowanych

Koszyk świadczeń – art. 31d Ustawy o świadczeniach

Kwalifikacja technologii do koszyka

Źródło.: <https://www.pacjenci.pro/raport-pacjenci-pro-juz-dostepny/>

Zmiana sposobu / poziomu finansowania oraz usunięcie technologii z koszyka

Legenda

- Umożliwienie udziału pacjentów na podstawie aktów prawnych (np. zapisy ustawy refundacyjnej, ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych).
- Umożliwienie udziału pacjentów na podstawie ustanowionych procedur wewnętrznych (np. AOTMiT).

Źródło.: <https://www.pacjenci.pro/raport-pacjenci-pro-juz-dostepny/>

Dane kontaktowe:

adv. Paulina Kieszowska-Knapik

e-mail: paulina.kieszowska-knapik@krklegal.pl

tel: +48 501 034 949

[in](#) [Paulina Kieszowska-Knapik](#)

apl. adv. Zuzanna Chromiec

e-mail: zuzanna.chromiec@krklegal.pl

tel: +48 518 522 196

[in](#) [Zuzanna Chromiec](#)

**ZAPRASZAMY NA PRZERWĘ
WRACAMY ZA 10 MINUT**

PACJENCI.PRO

Akademia Rozwoju Organizacji Pacjentów

Elżbieta Paczesna, Prezes Stowarzyszenia 22q11 Polska

Paweł Wójtowicz, Prezes Zarządu MATIO Fundacji Pomocy Rodzinom i Chorym na Mukowiscydozę

Jak zbudować świadomość rzadkiej choroby w społeczeństwie?

PACJENCI.PRO

Akademia Rozwoju Organizacji Pacjentów

Stanisław Maćkowiak, prezes Krajowego Forum na Rzecz Terapii Chorób Rzadkich ORPHAN

Narodowy Plan dla Chorób Rzadkich na lata 2021-2023, jako kropka nad „i” w chorobach rzadkich – jak skonsolidować środowisko wokół wspólnego celu?

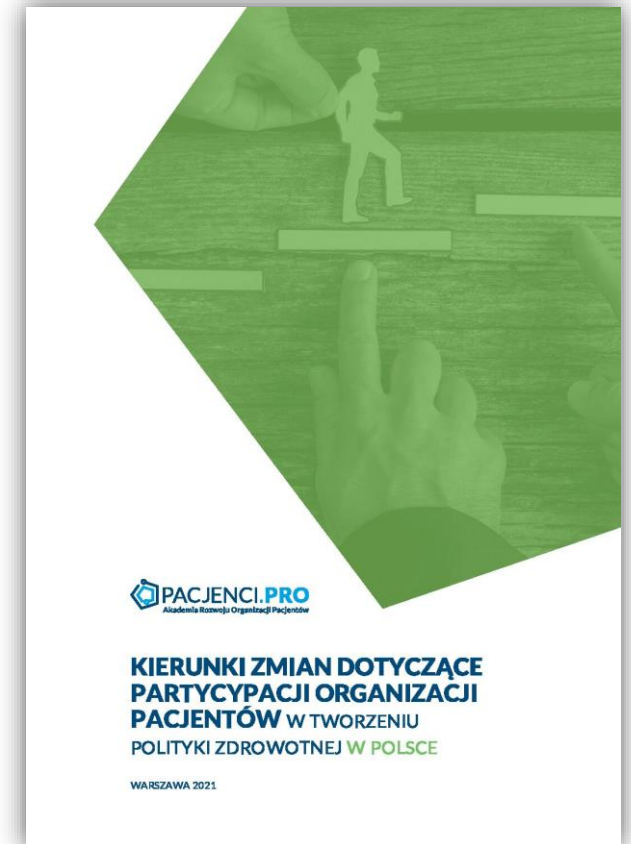

Dyskusja: Praktyczny wymiar Raportu PACJENCI.PRO

KLUCZOWE KIERUNKI ZMIAN, NA KTÓRE WSKAZUJĄ ORGANIZACJE PACJENTÓW W POLSCE

1. Opracowanie spójnej strategii zaangażowania pacjentów w ramach systemu opieki zdrowotnej w Polsce i długofalowej platformy komunikacji pacjentów z instytucjami publicznymi (m.in. MZ, NFZ, AOTMiT). Jest to niezbędne do wypracowania podstaw legislacyjnych i organizacyjnych, gwarantujących rzeczywiste zaangażowania pacjentów w procesy związane z tworzeniem systemu opieki zdrowotnej.
2. Umocowanie w prawie i proceduralne poszerzenie zakresu zaangażowania pacjentów w centralne procesy dotyczące polityki zdrowotnej, takie jak refundacja leków, koszyk świadczeń gwarantowanych oraz reformy systemowe.
3. Podjęcie działań ukierunkowanych na edukację pacjentów, kadry medycznej i ekspertów włączonych do procesów centralnych, dotyczącą zasad współpracy z pacjentami na wszystkich poziomach zarządzania opieką zdrowotną. Opracowanie programów edukacji pacjentów przez instytucje publiczne lub w ramach współpracy publiczno-prywatnej w celu budowania określonych kompetencji pacjentów.
4. Kluczowym elementem efektywnej współpracy jest monitorowanie jakości opieki medycznej przez pacjentów. Wymaga to określenia zasad wzajemnej współpracy z pacjentami oraz organizacjami pacjentów na poziomie konkretnych instytucji czy świadczeniodawców.

PACJENCI.PRO

Akademia Rozwoju Organizacji Pacjentów

Dziękujemy za udział w spotkaniu!

Więcej informacji: www.pacjenci.pro

Piszcie na: kontakt@pacjenci.pro

Śledźcie kanały Social Media:

